

אסור לאפשר לג'נין להפוך לעזה

written by מאיר בן שבת | 27.06.2023

בחלוף שלושה עשורים מאז החתימה על "הצהרת אוסלו", עשויה ממשלה ישראלית להיזרש, בקרוב מאוד, להחלטות אשר יכריעו את עתידה של "הרשות הפלסטינית", פרי-בטנה של אותה הצהרה.

שיגורן (הכשל) של שתי הרקומות מצור ג'נין, לעבר יישובי הגלבוע, עשוי לשכנע גם את מי שפקפק בנחיצותו של מבצע רחוב כנגד תשתיות הטרור בצפון השומרון. ישראל לא תוכל לאפשר ברחבי ירושה, תהליך דומה לזה שהתרחש בעזה.

הدليلה המרכזית שתעמדו בפני הצמרת המדינית בישראל, בשאלת אופי המערכת נגד הטרור ביישן, היא כיצד להתייחס לרשות הפלסטינית: האם לראותה כחלק מהבעיה או כמרכיב בפתרון או "גם ווגם" בروح המדיניות, הלא רשמית, הנוהגת בפועל. ההכרעה בשאלה זו חיונית כדי להגדיר את תכליית-המאדים ולשרטט את גבולות-הגזרה לפעולות צה"ל והשב"כ.

אשר למערכת הביטחון, האתגר המركזי שיימוד בפנייה הוא ליישם בפועלותיה את נוסחת ה"מקסי-מינני": להציג פגיעה מksamאלית בתשתיות הטרור, תוך סיכון מינימאלי לכוחותינו וambilוי להכנס למערכת זירות ו"שחקנים" נוספים. בנוסף למעקרים של פעילים וסייעניים ייכללו בין היעדים לפעילות גם תפיסת נשק, השמדת "מעבדות" לייצור אמצעי לחימה, ופגיעה במעטפת התומכת של גורמי הטרור- התשתיות האירוגנית והאזורית.

אם ישראל תבחר לפעול בדרך זו, יהיה עליה להביא בחשבון את הקשי לתחם את הפעולות לגזרה אחת, את האפשרות לפיגועי נקם מזירות שונות, תוך כדי פועלתה, את האפשרות כי גורמי הטרור מעזה לא יטנו ידם בצלחת וכן גם גורמים מקרוב אזרחי ישראל העربים.

מלבד זאת, יש להניח כי ישראל תידרש למערכה באירה המדינית ולהשיקות תשומות מול מדינות ערבי ומול מדינות "הסכם אברاهם".

הישגיה הרבים של מערכת הביטחון בהתקומות עם גל הטרור הממושך, מרשימים וראויים לכל שבח. למרות זאת הם טרם חוללו את האימפקט האסטרטגי המicional: המוטיבציה לפיגועים אינה דועכת, מספר הפיגועים וניסיונות הפיגוע לא קטן וכן גם המחרים שהם גובים. על הרקע זהה, גוררים הקולות הסבורים כי שיטת הפעולות הממוקדת מיצתה את עצמה. חיזוק לטענה זו הגיעו אתמול, בדמותו של הירי הרקטיבי מגזרת ג'נין.

תהליך התפתחותו של הנشك הרקטיבי בעזה, חרוט בזיכרונות של ראשי מערכת הביטחון והצמרת המדינית בישראל. ניסיונות הפיתוח שגררו בתחילת הדרך תగבות של לעג ובוז, השתכללו במהירות ואפשרו לגורמי הטרור בעזה לאיים בנشك זה על שטחים נרחבים בישראל. תרומתה של הרשות הפלסטינית למציאות הזו, במחדריה ובמעשהיה, אינה מוטלת בספק וגם את זאת יש לזכור

כלכך לעתיד.

ועדיין, ישראל אינה יכולה להרשות עצמה להיכנס להרפתקה מסוכנת בי"ש בטרם תגדייר את התכליות המדינית לפועלתה ולא רק את היעדים הביטחוניים שלה.

הדרג המדיני יידרש לשאלת, האם שימורה של הרש"פ הוא אינטראס ישראלי והאם זו מהוות "תקרת-זוכיות" לפעולות כוחותינו. התשובה לכך, יש להניח, לא תקל על הדרג הצבאי במלאתו. הממשלה הנוכחית אינה רוצה לראות בשימור הרש"פ אינטראס לאומי, אך מאחר שמדובר בעובדה קיימת ולנוכח המחייבים העולמים להיות לכך, היא כנראה גם לא תפעל לפירוקה. הדרג המדיני ינחה לא לראות בקיומה של הרשות חסם מפני ביצוע פעולות הנחוצות לביטחון, אך הדרג הצבאי יתקשה להתעלם מהצל המרחק של הרשות ומנגנוןיה.

סוגיה נוספת שאמורה להשפיע על דרך הפעולה של ישראל נוגעת ל"יום לאחרי" הפעולה. פירוזו של השטח מńsk ומאצעי לחימה כדי למסרו לאחר מכן לידי מנגנוני הרשות-הפלסטינית, הוא מתכוון להכנסת שיטת הסבבים, המוכרת לנו מעזה, גם אל יוז'ש. שהרי, אין להניח שהרשויות-הפלסטיניות במחודרת תשפ"ג, ערבות קרובות היروשה על כסאו של ابو מאזן, תהיה אפקטיבית מול גורמי הטרור והמלחיצות המקומיות, יותר מאשר הייתה עד כה. אם אמנים זהה התכליות (טיהור והעברת לרש"פ) [¶] אין היא מצדיקה את הסיכון בהם כרוכה פעולה נרחבת. במקרה זה יתכן כי יש להעדיף את המשך הפשיטות הממוקדות, בשילוב עם פעולות סיכול ממוקד מן האויר.

מלבד הפעולות בי"ש, יש להניח כי תהליך בנייתה של היכולת הרקטית בגני נעשה לכל הפחות בסיווג של גורמי חמאס מרצעת עזה או מחול. על מערכת הביטחון להתחקות אחר גורמים אלה ולגבות מחיר גם מהם. אם יתברר כי חמאס ניצל למטרה זו את חופש התנועה שישישראל אפשרה לפועלים פלשתינים מעזה [¶] כי אז יהיה נכון להפסיק לחולוטין את הניסוי המסוכן הזה.

▪ פורסם לראשונה ב"ישראל היום"